

Utbildningsnämnden

§ 80

Yttrande över motion "Skriftligt omdöme i terminsbetygen"

Dnr UN 2019/0653

Handlingar

- Motion från Sverigedemokraterna.
- Förvaltningskontorets skrivelse 2019-10-02.

Bakgrund

Sverigedemokraterna, genom Curt Gustafsson har inkommit med en motion syftande till att kommunfullmäktige ska besluta:

- Att uppdra åt utbildningsnämnden hur ordningsomdöme kan införas i Kalmar kommuns grundskolor.

Motionären hänvisar till att ordningsreglerna kan användas som underlag för ordningsomdöme samt att ordningsomdöme tydliggör för eleverna vilket beteende som förväntas av dem i skolan. Ordningsomdömet skulle då beskriva hur eleverna har följt eller inte följt ordningsreglerna.

Det ankommer på rektor vid varje enskild skola att utforma ordningsregler. De ska utformas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektor beslutar om ordningsregler enligt skollagen (2010:800) 5 kap 5 §. Enligt kommunallagen (2017:725) 2 kap 3 § (Likställighetsprincipen) ska kommuner och landsting behandla sina medlemmar lika.

Det finns ingen specifik forskning på ordningsomdömen att luta sig mot, det finns dock teorier om att omdöme i ordning riskerar att öka ojämlikheten i skolan enligt pedagogikprofessor vid Örebro universitet, Christian Lundahl (Skolvärlden 17/4 2019). I personlig mailkontakt med Lundahl 29 oktober vidareutvecklas resonemanget och fler negativa aspekter belyses:

- Eventuellt dåligt beteende i skolan kan bero på hemförhållande (det råder inte ordningsomdöme bot på).
- Stämplingseffekt: det kan verka självförstärkande på ett negativt beteende.
- Självkänslan kan rasa, vilket inte gynnar beteendet.

Redan 1974 konstaterar pedagogikprofessor Torsten Husén (Skolan och disciplinen) att disciplinfrågan inte är en skolfråga utan en samhällsfråga som följaktligen inte kan lösas enbart på det skolpedagogiska/skoldisciplinära planet.

Utbildningsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-11-20

Yttrande

Med hänvisning till avsaknad av forskning samt kommunallagen 2 kap 3 § Likställighetsprincipen men framför allt skollagen 5 kap 5 § fastslås att huvudmannen inte har någon laglig möjlighet till delaktighet i utformandet av respektive skolas ordningsregler. Därmed saknas möjligheten för utbildningsnämnden att genomföra det som motionären yrkar på.

Beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservation

Lillemor Marcus Jonsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för motionen.

Protokollsanteckning

Lotta Wahlmino (L), Susanne Eliasson (M) och Fredrik Sjömar (KD) lämnar följande protokollsanteckning:

”Vi avslår motionen på grund av formuleringen som gör att den ej är genomförbar, men vi vill ändå lyfta att vi är positiva till intentionen, att varje rektor har möjligheten att besluta om att man på skolan följer upp ordning och uppförande i samtal med elev och vårdnadshavare. Det finns sedan 2013 en utredning initierad av dåvarande skolminister Jan Björklund som leddes av Metta Fjelkner (tidigare ordf. i Lärarnas riksförbund). Där ger man stöd till tanken att kunna ge ordningsomdömen till elever i högstadiet och gymnasieskolan, då som en bilaga till terminsbetygen men ej till slutbetyget. Detta ska vara en skriftlig kommentar och ej i en betygsskala. Anledningen till att detta lyftes var att PISA 2012 och TALIS 2013 visade tydligt att Sverige var det land som hade högst andel ogiltig frånvaro och där sen ankomst till lektion var vanligast. Detta tycker vi är viktigt att ta med när vi nu fortfarande ser att ordning och reda i skolan är ett problem. Både för de individer som drabbas av själva frånvaron men även de elever som försöker arbeta i klassrummet. Som vanligt är det de svagaste eleverna som drabbas hårdast. Vi avslår motionen i dess formulering men är positiva att lyfta frågan vidare.”

Sekreterare

Iréne Jonsson

Justeras

Lasse Johansson
ordförande

Susanne Eliasson

Utbildningsnämnden

Yttrande: Motion - Skriftliga omdömen i terminsbetygen

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Bakgrund

Sverigedemokraterna, genom Curt Gustafsson har inkommit med en motion syftande till att kommunfullmäktige ska besluta:

- Att uppdra åt utbildningsnämnden hur ordningsomdöme kan införas i Kalmar kommuns grundskolor.

Motionären hänvisar till att ordningsreglerna kan användas som underlag för ordningsomdöme samt att ordningsomdöme tydliggör för eleverna vilket beteende som förväntas av dem i skolan. Ordningsomdömet skulle då beskriva hur eleverna har följt eller inte följt ordningsreglerna.

Det ankommer på rektor vid varje enskild skola att utforma ordningsregler. De ska utformas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektor beslutar om ordningsregler enligt skollagen (2010:800) 5 kap 5 §. Enligt kommunallagen (2017:725) 2 kap 3 § (Likställighetsprincipen) ska kommuner och landsting behandla sina medlemmar lika.

Det finns ingen specifik forskning på ordningsomdömen att luta sig mot, det finns dock teorier om att omdöme i ordning riskerar att öka ojämlikheten i skolan enligt pedagogikprofessor vid Örebro universitet, Christian Lundahl (Skolvärlden 17/4 2019). I personlig mailkontakt med Lundahl 29 oktober vidareutvecklas resonemanget och fler negativa aspekter belyses:

- Eventuellt dåligt beteende i skolan kan bero på hemförhållande (det råder inte ordningsomdöme bot på).
- Stämplingseffekt: det kan verka självförstärkande på ett negativt beteende.
- Självkänslan kan rasa, vilket inte gynnar beteendet.

Redan 1974 konstaterar pedagogikprofessor Torsten Husén (Skolan och disciplinen) att disciplinfrågan inte är en skolfråga utan en samhällsfråga som följaktligen inte kan lösas enbart på det skolpedagogiska/skoldisciplinära planet.

Yttrande

Med hänvisning till avsaknad av forskning samt kommunallagen 2 kap 3 § Likställighetsprincipen men framför allt skollagen 5 kap 5 § fastslås att huvudmannen inte har någon laglig möjlighet till delaktighet i utformandet av respektive skolas ordningsregler. Därmed saknas möjligheten för utbildningsnämnden att genomföra det som motionären yrkar på.

Mats Linde
Förvaltningschef

Åse Porsefjord
Planeringssekreterare

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Motion

Om skriftligt omdöme i terminsbetygen

Många lärare och andra vittnar om att i dagens skola råder en brist på ordning. Lärare och annan skolpersonal lägger ner mycket arbete och tid för att skapa en bra och lugn arbetsmiljö för att kunna genomföra de pedagogiska målen.

Det finns inget i skollagen som redan idag hindrar rektorer från att använda ordningsomdömen på sin skola. Vi vill att Kalmar ska ligga i framkant att nyttja denna möjlighet till ordningsomdömen. Vi tror att detta skulle leda till en bättre skolmiljö och bättre skolresultat för Kalmars elever.

Vi är medvetna om att detta inte är en heltäckande lösning på ordningsproblemen, men det sänder tydliga signaler till elever och föräldrar med att vi kräver en trivsamt skolmiljö för alla parter.

Ordningsomdömen tydliggör för eleverna om vilket beteende som förväntas av dem i skolan. De disciplinproblem som finns i skolan kan endast motverkas genom att vuxna förmedlar till eleverna vilket beteende som är önskvärt i skolan.

Ordningsomdömen är ett sätt att kommunicera ut vilka regler som gäller i skolan. Bristen på disciplin och struktur i skolan slår hårdast mot barn i socioekonomiskt utsatta områden. Vårt grannland Finland har bibehållit ordningsomdömen och den finska skolan har inte alls samma problem med ordning som den svenska skolan har.

Ordningsomdömen behöver inte vara godtyckliga. Skolan har redan idag ordningsregler. Ordningsomdömen kan kopplas till dessa ordningsregler och helt enkelt beskriva hur eleven har följt eller inte följt ordningsreglerna. Det är inte heller avsikten att det ska finnas en koppling mellan ordningsomdömen och betygen.

Sverigedemokraterna föreslår kommunfullmäktig besluta:

- att uppdra åt utbildningsnämnden hur ordningsomdömen kan införas i Kalmar kommuns grundskolor

Kalmar den 20 augusti 2019

Curt Gustafsson
SD-ledamot i fullmäktige.